

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy lap belső tartalma és az előfizetési árak, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intéződések.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Az iskolák reformja.

K.-Vásárhelyt, 1889. december 4.

Az országos népképviselőnek kizárólagos jogát képezi a költségvetések megszavazása. Ez a nemzet lelkéből kel, mert a jogot a parlamentre a nemzet ruházta. Azért is, midőn a nép javát irányzó törvények a rendek által meghozattak, olyannak kell azoknak lenni, hogy a többségnek tetszésével találkozzanak. A parlament azért szívesen is ragaszkodott a költségvetés megállapításának jogához. Nemcsak azért, mert a budgetvita az országgyűlés legnevezetesebb fázisa, mert egyes ügyek a megvitatás kimagasló pontjait képezik, de, mert a nép atyáinak a nép javát szíven kell viselni s oly munkát kell végezni, mely alkotásában üdvös és tartós életű lesz.

Ez eleven vita alkalmával igen sok érdekes dolog megjárt. Sok olyan ügy volt e keretben, mely bizonyos ressortokba tartozva, reformra számít. A költségvetés nagy tömegbe kicsiny, de fontos helyet foglal el az iskolákra, a nemzet általános művelődésére szánt összeg. Ez annál inkább foglalkoztat minket, mert a vallás és közoktatási miniszter reformjához, melyet általában az iskolai ügyek, de legkevésbé a középiskolákra nézve, elméjében forgat, nagy reményünk van.

A reformnak általánosnak, a nép természete, felfogása és viszonyaiba beilleszthetőnek kell lenni, azért is a több oldalú hozzászólás, mindig az ügy java, semmint kárára lesz.

Középiskoláink a kormány szorgalmas törekvése daczára sem elégitenek ki. Némely helyen a volt közokt. miniszter alkotó lelke nem bírta teljesen áthatni, mert ahhoz először az idő sem volt érett még egészen, azután a pénzügyi viszonyok sem kedveztek.

És mik voltak szembeütköző hiányai?

A tanítási rendszer, a módszer s az anyag beosztás csaknem minden helyen változott, így alig birt a tanuló eligazodni, ha intézetet kellett változtatnia. Igen gyakran olyan tárgyak játszották a főszerepet, melyek a szükségnek nem feleltek meg. Ilyen még ma is a görögnyelv, mi jóllehet szép kincset rejt magában, de ennél sokkal szükségesebb egy modern nyelvnek a tanulása, mert a mi ebben szép volt, ma nem titok, ki van az már aknázva.

Elmondhatjuk bátran, hogy a tanerők, a tanmenet, a beosztás egyformasága és legkevésbé az intézetek rendezetlenségéből folyó hiányok egyes helyeken dominálják a tért. S bár vannak igen jó intézeteink, a tanári névnek valóban megfelelő tanárokkal ellátva, ezek a rossz iskolák rontják a jókat is, s így nem lehet bízni, ha gymnasiumunknak a kormány minden jóakarata daczára sincs megérdemelt reputációjuk a külföld előtt.

Trefort Agoston európai műveltséggel bíró feje sok jó elvet meggyökeresített, a középiskolákat kívánt nívóra emelt, ámde nehézségekbe ütközött. E nehézségek még mindig tartják magukat. És hogyan? A legkisebb szigorra, melyet a kormány a gymnasiumok irányában gyakorol, feljajdul a világ s mindjárt sértve vannak az egyházak, mintha bizony a vallás érdeke kívánná azt, hogy rossz gymnasiumaink legyenek. Emellett még megvan az is, hogy uralkodik nálunk a „febris gymnasialis nervosa stupida”, minden mezőváros gymnasiumot akar, mindenki gymnasiumba akarja vinni fiát. Némelyik szülő előtt a tisztességes mesterember nem ur, de igen a kolduló literatus hivatalnok, a per nélküli ügyvéd. Ily felfogások tartották eddig is kötvé középiskolai ügyünk haladását.

A gymnasiumok célirányos átalakítása mellett Csáky Albin közoktatásiügyi miniszternek nem kis gondot fog adni a népiskolák ügye sem. Igaz ugyan, hogy általában népiskoláink rohamosan haladnak. Ha nem is részesülhetnek tanítóink a munkával arányos dotációkban az ország korlátozott pénzügyi viszonyai miatt, de egyes helyeken meglepő szép eredményekre találunk. Amde ez nem zárja azt ki, hogy népiskoláinktól többet ne várhatnánk. Népiskolai oktatásunkat akként kell általánosítani, hogy annak üdvös haladása a nemzet minden rétegét hassa át. Necsak városokon, de bárhol annak, ki iskolába járt jobb erkölcs szokásai legyenek, mint annak, ki iskolába nem járt. Kell, hogy a népoktatás közgazdasági természetű legyen, hogy a földművelő jobban számítson és vessen, tudjon bevételével czélszerűbben gazdálkodni, s hogy a kézműves ügyesebben csinálja készítményeit, mint azok, kik iskolába nem jártak.

A népiskolai oktatásnak hygienikusnak is kell lenni, hogy népünk tudja s tanulja meg már mint gyermek, hogy az egészség fenntartásához első sorban jó levegő szükséges, hogy az embereknek másképp kell lakni, mint a mi népünk legnagyobb része lakik. Több vidéken örökös füstbe, vizes talajba, nedves szobába mosakodás és tisztaság nyoma nélkül vegetál a nép. Kell hogy tudatára vezessék annak, miszerint bizonyos excrementumokat nem jó a ház körül rakni, mert a föld rétegein át a kútnak megfertőzi a vizét és a jó egészségre igen káros hatású. Ha Magyarország önálló kultúrálamm akar valóban lenni, ilyen irányban kell átreformálni iskola ügyeit. A kormánynak van ahhoz elég értelme és jó akarata, azért okunk van a nemzet e legfőbb érdekének kiegyenlítését várni.

A kormány nagy dolgokat forgat elméjé-

A „Szekelyföld” tárczája.

Egy kép a távol jövőből.

Türelmes hallgatóim! Midőn egy más alkalommal az igen tisztelt hallgatóság tiszteletreméltó türelmét foltozásommal próbára tettem — egy okos és bölcs férfi meginterpellált azért, hogy foltozásom ismételtén a nőkről szólott.

Ezen okból szerettem volna tárgyatam más közérdekű dologról választani; azonban — öszintén be kell vallanom — úgy jártam vele, mint Jókai a tintával. Neki ugyanis nincsenek gondolatjai, ha nem violaszin tintával ír, nekem pedig akkor nincsenek, ha női társaságban másról és nem a nőkről kell eszegeznem. Ennek a titka egyfelől az lehet, hogy a nők maguk is leginkább szeretnek egymás bibéjével foglalkozni, s én csak alkalmazkodom az ő szokásukhoz, toldván-foldván a dolgot tehetségem szerint; másfelől pedig az, hogy a betű ismeretét és az írás mesterességét a női társaságnak köszönhetem, lévén nekem ezekben a legelső mestereim női lények, akkor t. i. mikor engem az ölükből a falusi leányiskolába hozdottak. Azóta szokásommá vált, hogy a midőn írok, rendszerint a nőkön jár az eszem s e miatt esik is néha egy-egy hiba a — protokulumban is. (Remélem nem hallja sem a feleségem, sem az elnököm.)

Ezt szükségesnek láttam a közvélemény és

azon okos és bölcs férfi felvilágítása végett bünbánólag meggyónni.

Türelmes hallgatóim! A mivel államokban a nők egyenjogúsítása érdekében folytonos a mozgalom. Nálunk is megszületett ennek a gyümölcse a postás és távirászkisasszonyokban, a kik egyenlően vetekednek a férfakkal Morse Sámuel elektromos gépjének kezelésében, a levélbélyegmegdátumozásában, a havi fizetés pontos nyugtázásában s talán elköltésében is. Egyben azonban még hátra vannak. Nem bizonyult ugyanis egyre sem, hogy a posztkiszitilizéshez értenének, a mi nem mutat kellő civilizált állapotra. A postás és távirászkisasszonyokon kívül megszülette az egyenjogúságra törekvő Simli Mariska kisasszony is, kinek ambíciója felülemelkedik amazokén és valamely tudori oklevél bírásának vágya nyugtalanítja ártatlan szívecskéjét.

Ezeket látva önkénytelenül felmerült elmémben azon kérdés: milyen lesz azon jövőd, midőn a nők egyenjogúsága minden téren érvényre jut?

Kegyes engedelmoikkal és türelmoikkal elmondom vázlatosan, úgy a mint képzeletem megalkotta.

Lesznek ugyanis: nő miniszterek, országgyűlési képviselők, egyetemi tanárok, orvosok, ügyvédek, papok, törvénybírák és minden egyéb, a mi a férfiakból kikelik, — csupán katonák nem, mert akkor elromlanék az illúzió a katonatiszti egyenruha iránt, ha a nők maguk is viselnék.

Külföldi miniszternek mindenesetre tapasztala-

tokban gazdag anyóst tesznek, a ki ért a politikai fondorlatokhoz, támadó és védő érvekhez és a nem tetsző szövetségek felbontásához, mely tudomány elkerülhetlen feltétel egy jóvaló külföldi miniszterre nézve. A külpolitikai életbe léptetik az üdvös kémrendszert s kémekül szobacziqusokat alkalmaznak, a kik mindenütt kipróbált képességgel bírnak a szomszéd hatalmasságok belügyeinek, titkainak és mozgalmainak kipuhatolásában.

A külügyminiszter feladata lesz Törökországgal békés megegyezésre jutni arra nézve, hogy a soknejűség eltöröltessék. A mennyiben pedig kettő között — megszokás miatt — a békés családi életre kilátás nem lehetne, hosszassék be a sokférjűség intézménye — legalább próbaképen.

A belügyminiszter az országos gazdaszorongó megfigyelésével nevezetetik ki, oly hölgyek közül, kik a belügyi kérdések gyakorlati megoldásához értenek s nem főzik a tojást addig, míg a hēja meglágyul. Vagyis bocsánat: hiszen nem főzésről van szó.

Honvédelmi miniszternek olyan szép asszonyt tesznek, a ki legalább is két hét óta özvegy s már többször jelét adta válaszként stratégiai mozdulatokkal annak, hogy miként lehet a hódításra irányuló ellenséges támadásokat, ember-áldozat nélkül diadalmasan visszaverni.

A kereskedelmi miniszter a kincskeresők családjának tagjaiból nevezetetik ki, azokból t. i.

ben ez ügyek leghelyesebb elintézése iránt azért is a budget-vita alatt kifejtett szilárd és minden bizonynyal önértékes magatartása nagyon is indokolt. Hogy a célba vett reformok között az iskola-ügy első szükség, azt felesleges érintenünk, az magyarázatát lelje eme szavakban: a nemzetek élete és tekintélyére nézve első feltétel az általános művelődés.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház.

A képviselőház nov. 28-iki ülésén Boda Vilmos és Szalay Károly után Polónyi Géza szólalt föl.

Polónyi a miniszterelnök nyilatkozataival foglalkozott; ennek Kossuthra vonatkozó kijelentését nem törvénytárgyazó erejűnek mondá. Tiszta, azzal a képtelenséggel is vádolta, hogy bizalmatlanságot hint a nemzet és a korona között.

Öt persznyi szünet után Eötvös Károly beszélt, hosszasan s az ellenzékre nagy hatással. Mindjárt beszéde elején sértő kifejezéseket használt a többségre, miért is elnök a szónokot zajos helyeslések közt rendre utasította. Eötvös ezután igen épületes válmódokat tett: elismerte hogy az ellenzék magatartása Tiszával szemben, a parlament termében, nem helyeselhető eljárás: sőt tovább ment; kimondá azt is, még pedig igen jellemzően az ellenzék zajos helyesléseitől kísérve, hogy a parlamentarismusra nem ad semmit. Majd elismerés, hány töredékre és árnyalatra volt oszolva a Deák-párt a fusiokor s miért ment bele a párt a fusióba. Kossuthra nézve azt mondá Eötvös, hogy a szélbal Kossuthot egy tartalékeszmének tartja bizonyos eseményekre. Az ellenzék viharosan megéljenzte Eötvöst, beszéde végeztével.

Szilágyi Dezső Eötvös ellenében az ügyesség magatartására nézve nyilatkozott — a kaposvári választás ügyében. Varasdi Károly pedig visszautasítá Eötvös alaptalan vádjait a vas megyei közigazgatás tekintetében.

Vekerle Sándor miniszter szólalt fel most s a ház osztatlan, zajos derülttége és a többség kitörő helyeslése közt, ritka sikerű humorral (apostrophiálta Eötvös szavait, melyek feltételes parlamentarismusra vezetnek. Együttal pedig hatásosan óvást emelt az ellen, mintha a pénzügyi adminisztratio pártézelokra használnának fel.

A nov. 29-iki ülés kezdetén Beöthy Akos szóba hozta a szabadelvű párt értekezletének határozatát, kérdést intézvén a ház elnökéhez, hogy a párt végzése mi módon jutott tudomására?

Péchy Tamás elnök kijelenti, hogy a tegnapi értekezlet bizalmas jellegű volt. Az egészen természetesen, ha egy párt-klubban a nap eseményei

tárgyaltatnak. Arról nem lehet szó, hogy őt, mint elnököt, befolyásolni lehessen. Mint eddig, úgy ezután is tenni fogja azt, a mit lelkiismerete parancsol.

Horváth Gyula hangsúlyozza, hogy mindenkinek joga van kéréssel fordulni az elnökhöz. A szabadelvű párt kérése nem volt egyéb, mint hogy a házszabályok szigorúan megtartassanak. E kérést pártkülömbőség nélkül kellene megtenni. (Zajos helyeslés jobb felől.) Kérésünk az, hogy az ellenzék hallgassa meg azt, a kit folyton támad. A ki nem akar szemet hunyni a valóság előtt, az beláthatja, hogy itt a szenvedélyek vannak felkorbácsolva. Csak méltányosságot kér a miniszterelnök személye iránt, de az ellenzék ezt sem akarja megadni.

Elnök még egyszer felszólalván, megjegyzi, hogy a szólásszabadság nem lehet egy párt privilegiuma.

Ugron Gábor és Darányi Sándor szölkak még a tárgyhöz.

Elnök a vitát bezárja és a ház napirendre tér.

A költségvetés fölötti általános vita ma véget ért, melyet a ház általánosságban, roppant többséggel elfogadott.

SZEMLE.

Elmult a párisi világkiállítás, a világbéke remek ünnepe az orosz trónörökös látogatásának sokak által remélt apothéozisa nélkül, de a keringő hírek által sem látjuk megokolva a helyzet megokolása iránt táplált reményeket. A csár közelebből egy katonai ünnepély alkalmával oda nyilatkozott, hogy Oroszországot egy nagy háború következményeitől megóvni legbensőbb óhaja. Berlinből-biztosítanak, hogy soha a béke biztosabb garanciákkal nem bírt, mint éppen mostan; és a román trónbeszéd, mely e pilanatban kelt szárnyra az európai sajtóban, éppen úgy igyekszik megnyugtanni a kedélyeket, mint Humbert király nemrég hallott trónbeszéde: ez is arról biztosítja jéput, hogy a hatalmas közakarral a béke fontartásáért fáradoznak.

Igy tehát a javíthatatlan panszláv, izgatók is a szívükhöz nőtt európai háborúról tartott fejtegetéseikkel csendesednek. És midőn Katkoff egykori lapja ismét a kedvenc tárgyával foglalkozik, kénytelen beismerni, hogy Oroszországnak békéligával történendő összetűzése esetén a Fekete tenger és Azsia felőli határait sem szabad fedezetlenül hagynia.

A „Moskowsklja Wiedomost“ elismeri, hogy Oroszországnak féltennie kell keletfelőli határait, azonban egy szál katonára sincs szüksége, a belbéké és rend fontartására, ellenben Ausztria-Magyarországnak nem küldheti összes haderejét a harmezőre és Németország kényszerítve lesz hadseregének — több mint felét — nyugatra, Elzász-Lotharingia fékentangtására összpontosítani. Oroszország sohasem kereste a háborút; őszinte békeszeretettől áthatva, azonban van elkerülhetlen törtenelmi hivatása, a mely elől kitérnie nem lehet, a

mely feljogosítja, hogy Ausztria-Magyarországra és Németországra előbb-utóbb összetűzőn. Ha ugyan Ausztria-Magyarország és Németország fegyvercsapás nélkül nem fognak eleget tenni Oroszország követeléseinek. A békeszerződés csak azért lett kitalálva, hogy elfoldja a saját gyengeségüket és elodázza annak beismerését...

Amint látjuk a harozvágó és nagykapu moszkvai lap Oroszországot hivatását háború nélkül is betölthetőnek hiszi és megoldást remél a békés jövőtől is.

Különfélek.

— Az első hó. Hosszu sáros ősz után megérkezett a várva-várt hó; hegy, völgy, síkság szép fehér palástot öltött. December tehát nem volt hűtelen régi jó szokásaihoz, meghozta nekünk a telet, melyet a hosszú sáros ősz után annyi okunk volt várni. A hó hideget hozott s a hideggel beállt a „kolbász“-évad is. A jól kihízott sertések között a halál angyala vésszen suhogtatja pallosát s a hó szűz fehérségét ártatlanul kiöntött vér festi meg s aztán a kiszenvedett állat földi maradványai gyöngéd gazdasági kezek által feldolgozva terített asztalra kerülnek s az ember, e könnyelmű lény, nem bánja, ha a tél örökön örökké tart is, pedig sokkal több a nap, mint a kolbász!

— Fillerestély. Közönségünk olyan mint a makacs gyermek, minden látható ok nélkül duzzog egy ideig s aztán önként megadja magát. Így történt a nögyelet őszi fillerestélyeivel is. Mig jó idők voltak nem lehetett közönséget fogni s aztán ziman-kos időkben, sártengerben felkerelkedik a város és vidék s zsutolásig megtölti a tanácsház diszternét. A mult szombaton tört meg a varázs s ekkor látuk ismét együtt azt a nagy és szép közönséget, melyet a mult években láttunk. A rendezői tisztet Pásztohy Tiborné és Nagy Dénesné urhölgyek mint háziasszonyok; Márton Mari, Kőnczei Irén, Fejér Ida, Nagy Irma házi kisasszonyok; Pap János, Vertán Endre, Deák Arpád és Szenkovics Jenő urak, mint fillérovagok töltötték be s buzgó fáradozásaiknak meg is volt a jutalma azon fényes sikerben, melyet ezen estély felmutatott. A kitűnő műsort a kézdívasárhelyi tanítói dalkör nyitotta meg és zárta be pompásan sikerült dalaival. Közéből Szentpéteri Mariska k. a. kitűnő szavalata és Szabó István ur humoros felolvasása gyönyörködtette a közönséget. Szabó István ur az ő szeretetre méltó kedves humorával csipkedte meg nemünk szebbik felét, s mig a balpárt részről mosolygó s megbocsátani kész duzzogást nyert részül, addig a jobboldal szűnni nem akaró zajos derültséggel adott legteljesebb megalégedésének kifejezést. A röpke fantasiával s élénk tollal irt felolvasást mai számunkban közöljük. Músor után táncz volt hajnalig. Az estély jövedelme 71 frt 10 kr. Felűfizettek: Bárd Szentkereszthy Stephanie 2 frt. Bendek István őrnagy, Nagy Dénesné, Pásztohy Tiborné, Márton Mariska 1—1 frt. Kún Istváné, Kőnczei Domokos, dr. Szentpétery Bálint, Fejér Vilma, Fejér Antal, dr. Sinkovics Aurél 70—70 kr. Csiky József ügyvéd, Pásztohy Tibor alj. bíró, Nagy Lajosné, Szőcs Károly, id. Tóth Istváné, Szabó Mózesné, Fejér Károly birtokos 40—40 kr. Dr. Pethő Józsefné, Sára Lajos albíró, ifj. Dávid István, Szabó Mariska 30—30 kr. Med-

kik birtokában vannak a híres vasfünek, melylyel minden elrejtett kincs feltalálható — még a házasulandó férfi is.

A közoktatási miniszter azon anyák közül kerül ki, kiknek jogászfiak voltak; mivel ezek érzik valójában és tudják, hogy a nevelés miből áll.

Az igazságügyminiszter az árusasszonyok sorából szemeltetik ki, a ki tud a kompániával bánni, tudvalevő dolog, hogy az igazság istenasszonyának is kompona van a kezében, a mivel az igazságot mérlegeli s gyakorlatlan kézben ide vagy oda billenhetne a mérleg, a mi rontaná az igazságszolgáltatásba vetett hitet.

A közlekedési miniszter olyan asszonyokból telik ki, a kik ritkán ülnek otthon, a helyett mindig jönnek-mennek, persze akkor is az ország dolgában járnak.

Legnehezebb feladat lesz a pénzügyi tárca fölött a megállapodás; mivel tudvalevőleg ezen tárca kezelése iránt mindenik nő kiváló hajlamot és tehetséget érez s annak elnyerése végett még a ravasz fondorlatok alkalmazásától sem irtózik. E fölött úgy egyeznek ki egymás között az államhölgyek, hogy hetesek lesznek, t. i. hetenként rendre kezelik ezen tárczát, mely rendszer el van fogadva minden háztartásban, a hol több nő szokta elsőzni a levest.

Az így összeállított kormány üdvös törvényjavaslatokat fog előterjeszteni az országgyűlésnek,

melynek elnöke természetesen hölgy lészen — és pedig olyan, a ki legalább is ötven éven át a főúri családok körében guvernánatoskodott s ennél fogva egyik is csendes lármára s gyermeki csinatlanságra nem kap mindjárt a csengettyű után, mint az öreg Péchy Tamás, a kin meglátszik, hogy soha sem volt gouvernant, — de nem is jó elnök.

Az első nevezetesebb törvény a hozományadóról szól. Ezen adót minden nőtlen férfi köteles fizetni, a mely összes jövedelmének feléből álland és pedig azon igazságos okból, hogy ha nincs felesége, osztozzék a nő férfiak teherviselésének valószínű arányához képest, a közterhekből. Ez ily adó az állampénztárban külön cím alatt kezeltetik és a leányok kiházásításául szolgál, természetesen ebben is, mint sok más dologban, a különös tekinteteket érdemlő személyek és körülményekre nézve kivételek lesznek, a mit a mult században protekció pontoknak neveztek.

A második törvényozikk a házasságról szölkand. E szerint a férfi nem indíthat válóperet a neje ellen, és a nő férje ellen csupán azon egy esetben, ha anyja már nem él, minek indoka az, hogy az anyóstól vejem uram amugy is elég súlyosan meglakol a maga gonoszságaiért, szükségtelen tehát még külön is büntetni, némelyek szerint, felszabadítani a büntetés alól.

3-szor. A törvénykezős terén behozatik a szö-

beli eljárás és közvetlenség. Minden ügy szöbelileg intéztetik el s a főlebbezés ki lesz zárva. Az indoklás abból indul ki, hogy a mit a nő — ha mint bíró is — egyszer elhatároz, attól ugyan senki el nem téríti. Ha tehát a női bíróság valamit megállapított, az ellen felesleges rekurálni.

Ezekhez hasonló üdvös törvény számtalan fog hozatni, a melyeket az idő rövidsége miatt most felsorolni nem tudok.

Tétetek rendeleti uton is a közjóra hatásos intézkedések. A kávé vámmentes behozatalának biztosításán kívül minden falu végére cukorgyár állittatik s mindenki cukororrépát termeljen, ellenben a káposztatermelés betiltatik, mivel tudvalevő dolog, hogy a magyar nemzet nagy káposztafogyasztó, s a sok savanyu káposztától az arca is mindjárt megsavanyodik, mihelyt töle pénzt és más efféle nem tetsző dolgot kérnek. A savanyu arcz pedig nem kellemes látvány.

A kormány támogatása mellett nagy lendületet nyerend a szölvő-ipar. Különös gond lesz fordítva a finom szálakra osztható csel természetésére, mivel annak szálai kiválóképpen a magas diplomácia háztartásában igen kedveltek, sőt nélkülözhetetlenek. Szükséges tehát, hogy a csel szövést a nép is megszokja, máskülönben nem emelkedhet közüle senki magasabb polczra.

A tanrendszer változás alá vétetik, s a tanulók tulterheltetése úgy a középiskolákban, mint az

vés Györgyné, János Gyula, Nagy Károly árva-házi igazgató, Vén Károly, ifj. Benkő István, N. N., Török Sámuelné, Dávid Gyula, Bodó Albert, Popovics Gyuláné, Pál Venczel, Kiss Lajos, Császár Pál, Spitzer Dávid, Schnelka N. 20—20 krt. Tiszt. Székely Jánosné, Hollbach Ferdinánd, N. N., Szenkovics Jenő, Vajna Gáspár törvényszéki bíró, Finta Mózes. Piblinger Tekla, Kis Mózes, dr. Kovács Gyula alügyész, Alberty Albert, ifj. Nagy József, N. N. 10—10 krt. Nagy Dénesné utólagosan nyomtatott meghívók áraban 70 krt és Pásztohy Tibor ur postadíj fejében 48 krt.

— **Üngyilkos kutya.** Háromszékmegye törvényhatósága csak nem régebben alkotta meg a kutyaadó behozatala iránti szabályrendeletét s már a nép-humor nem épen rossz élezcet faragott rá. Hét-főn reggel ugyanis egyik lámpafán egy döglött eb hullája találtatott felakasztva s nyakán egy drb papíron a következő felirat volt olvasható: „Felakasztottam magamat. Inkább meghalni, mint adót fizetni!” Természetesen városszerte nagy derült-seget keltett ez az ötlet.

— **A kézdívasárhelyi jótékony nőegyesület** a helyi tanácsház dísztermében folyó hó 7-én (szombaton) fillérestélyt rendez. Háziaszonyok: Barabás Gyuláné, Welnreiter Györgyné. Rendezők: Bernát Anna, Vertán Katinka, Barabás Iona, Alberty Albert, Kiss Lajos, ifj. Nagy József. Műsor: 1. Szaval: Székely Melinda. 2. Felolvas: Bodor Géza ev. ref. pap. 3. Felolvas: Nagy Károly. Műsor után táncszünet. Belépti-díj személyenként 30 krt. Felülfizetések hálás köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 8 órakor.

Georgios Nagton nevű bűvész hirdett előadást nagy falragaszokon mult vasárnapra, de bizony a közönség nem volt nagyon kíváncsi a magasra taxalt előadásra s távolléte által tiündökölt, s a művész „oleum et operam” elvesztve, kénytelen volt a hideg szívű Kézdí-Vásárhelynek hátat fordítani. A dologban feljegyzésre méltó csupán az, hogy ez a Georgios Nagton nem más, mint valódi néven Nagy György kézdí születési tiszta magyar ember, ki azonban szükségesnek látta jó magyar nevét görögre, angolra lefordítani, hogy bűvészi értéke legyen. Így származnak a japán, kínai, perzsa stb. koklerék!

— **A gyulafalva-kovácsnai iparvasut közgazgatási bejárása** f. hó 27-én történt meg Lakatos Aladár, kereskedelemügyi miniszteri titkár vezetése mellett a miniszterium műszaki osztálya részéről Heim Sándor, műszaki tanácsos, a vasúti és hajózási főfelügyelőségtől Köry Antal főfelügyelő volt jelen. Háromszékmegye közönségét báró Apor Gábor, allpán képviselte, Hollak Attila főszolgabíróval. A megyei közgazgatási bizottság részéről báró Szentkereszti Béla orsz. képviselő és Gyárfás Győző kir. mérnök jelent meg; a kulturmérnökségtől Veszprémi József, kulturmérnök volt kiküldve. Az engedélyes Horn Dávid vállalkozót Löw Gusztáv műszaki vezető és Horn Mór képviselte. A tárgyalás Papoloz, Körös és Kovászna községek képviselőivel befejeztetvén, a jegyzőkönyvek megszerkesztése után az engedélyes által rendezett ebédén a bizottság tagjai és Kovászna intelligenciája találkoztak össze s számos tőszit kívánt sikert e jelentékeny vállalathoz.

egyetemen megszüntették. A középiskolákban a latin, görög és német nyelvek tanítása eltörül-tetik. A helyett behozatik a virág, legyező és zsebkendő nyelvek tanítása, mely nyelvek teljesen pótolják amazokat, sőt még a volapük nyelvet is, úgy annyira, hogy a ki azokat bírja, a civilizált világ bármely szalonjában kellemes módon megértetheti magát. Az egyetemi tanrendszer gyakorlati oktatással lesz összekötve, különösen a táncban, szalonias mozdulatokban és a kifejezé-sekben, a melyek oktatása természetesen nő-pro-fessor urakra lesz bízva. Az egyetemi polgár urak kötelesek lesznek mindennap pontosan megjelenni az előadásokon, — mely figyelmeztetésre azt hi-zsem nem lesz szükség, kivált ha a professor ur formája ellen kifogás nem tehető — és a profes-sor urral egy csendes keringőt, biczegő csárdást eljá-rni, előtte meghajolni és a »kezzeit csók o-lom na c s c s á d« kifejezést alkalmásba venni.

Kötelező tantárgy lesz az egyetemen a szép-művészet is. Nevezetesen előadatik a plasztikai művészetből a hzfodorítás, körömfaragás, borot-válkozás, a lakk, klakk, frakk és nyakkendőcsor-művészi használatának módozata. Női egye-temi hallgatóknak óra felemeléssel előadatik kü-lönösen a festészet és szobrászat művészete. A festészetből az arcképfestésben kell magukat ki-képezniök. A szobrászattól elegendőnek találattik, ha a derékidomítást elsajátíttják, mihez, ez idő

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A kézdívasár-helyi kereskedő-íffak társulata kedves kötelessé-gének ismeri a folyó évi november 24-én rende-zett társas-estélye jövedelméről elszámolni és a nagyérdemű pártoló közönségnek, a közreműködő tagoknak, valamint a humán érzésű felülfizetők-nek itt e becses lapok hasábjain leghálásabb kö-zszönetét nyilvánítani. Az estély összes bevételé 145 frt 75 kr, kiadás 51 frt 50 kr, tiszta jövedelem 94 frt 25 kr. Szerény anyagi helyzet között élő, de a czél és feladat lelkesítő erejével bíró társula-tunk e szép jövedelméhez felülfizetéseikkel járulni szívesek voltak: Báró Szentkereszty Stephanie, a kézdívasárhelyi humán ügyek megteremtő és él-tető szelleme és jöltevője, ki személyes jelenlété-vel is megítészelné kegyeskedett estélyünket, a kézdívasárhelyi takarékpénztár 2—2 frt, Róth Gyula (Brünn) 1 frt 20 kr, Császár Gergelyné, Lengyel Kata, Török Bálint, Nagy Károly, Jancsó Dénes, Thier Richárd, Temesváry Béla (Bécs), Szentpéteri István (Budapest), Neufeld Adolf (Bu-dapest), Barcsai Károly (Bécs) 1—1 frt. Bokor Lajos, Kakutsi Adam, Rápolthy Gábor 80—80 kr. Dobál Lajos 60 kr. Dávid Gyula, Barláné, Landt József, id. Török Sándor, Mike Benedek 50—50 kr. Császár Pál, Györbör Lajosné, Pap Vilma 40—40 kr. N. N. 25 kr. Szöcs Sámuel, Kovács Ká-roly, T. L., N. N., ifj. Szöcs János, N. Gy., N. N., N. N., Jancsó Mózesné, Pap Andrásné, id. Nagy Józsefné, W. L., ifj. Török Sándor, B., N. N., Bo-dor Géza, Khel Bogdán, dr. Szentpéteri Bálint, Kis Lajos 20—20 kr. Török Samu, -Tóth Pista 10—10 kr. Tortából 2 frt. Összesen 28 frt 15 kr. Fogadják mindnyájan szerény társulatunk nevé-ben kifejezett köszönetünket a kegyes adomá-nyaikért és szíves pártfogásukért. Nem késik tár-sulatunk a tisztelet és hála legbensőbb érzetével emlékezni meg azon egyenekről, kik a társulatunk által rendezett estély programját becses közre-működésükkel hatásossá, széppé és élvezetessé va-rázsolni kegyesek voltak. A közreműködők díszes sorában tiszteletük: Császár Gergelyné, Ver-tán Katinka és Lengyel Kata urhölgyeket; mélt. Kakutsi Adam, Baló László és Czir-mai Árpád urakat. Midőn társulatunk iránt tanu-sított nagybecsű pártfogásukat megköszönjük, szíves tisztelettel kérjük, hogy azt tőlünk és nemes irányu törekvéseinktől megtagadni ezután se mál-tóztassanak. Az elismerés és tisztelet adóját ki-vánjuk leróni azokkal szembe is, kik estélyünkön való szíves megjelenésük által élénk buzgótságot tettek arról, hogy ifjúságunk törekvéseit gyámo-lítani, segíteni mindig szívesek voltak. Részünkről legteljesebb meggyőződéssel és örömmel fogunk megtenni jövőben is mindent arra nézve, hogy pártfogójuk szeretetét és bizalmát kiérdemeljük. A kézdívasárhelyi „kereskedő-íffak társulata” ne-vében: Kézdí-Vásárhelytől, 1889. december 2-án. Fejér Antal, elnök. Wertán István, titkár.

Törvényszéki csarnok.

Felvoláli muszkák.

Nagy lakodalmat ültek az 1888. évi február ha-vában, a hirneves felvoláliak, a falu disze, java és virága „hivatalos” volt. Alig végezték el a nagy-ebédet, táncolni kezdettek. Az est beálltával a

szerint, elégséges eszköznek mutatkozik egy al-kalmas mider — vagy mi az isten csodája.

Női orvosok képzése által előreláthatólag a nők betegsége legalább is 50 százalékkal apad, a ha-lyett azonban ugyanazon arányban fognak a fér-fiak megbetegedni, különösen a 20—30 év közöt-tiek. Ebben tehát nem volna semmi különös ha-szon, de ha meggondoljuk, hogy akkor kevesebb asszony fogja az üdülést valamely gyógyfürdön keresni, — a haszon félreismerhetlen.

A női ügyvédek és teljes szóbeliség behozat-alával vészett pere lesz a férfi prókatoroknak; mert a nőnek akkor is nyert pere van, ha ingeny perel; hátha még megfizetik!... Nem lesz az akkor ritka eset, hogy a női ügyvéd nemcsak a pert, de az ellenfelet, sőt magát az ellenfél ügy-védét is megnyeri. (Ekkora veszély nem érte az ügyvédek még a bagatell-törvény behozatalával sem; mert ebben nem forog veszélyben a bőrük, csupán a kéntségük, mondaná valami goromba ember, de én nem mondom.)

Női papok képzésével és alkalmazásával kétsé-gtelenül felbuzdul az emberekben a hanyatlásnak indult vallásosság és a templomok megtelnek hi-vőkkel. Ah, tisztelt hallgatóim! Egy bájos női alak a szószerében, összekulcsolt kezekkel, égre néző szemekkel — képes a pogányt kereszténynyé varázsolni; hát a midőn megnyílik ajaka s Isten igéi csengő hangon áradoznak ki rajta! Ah! ez

„gyertyást” járták a menyasszonynyal. Minthogy nem mindenkinek van fogalma a gyertyás tánc-zóról, azt röviden leírjuk.

A szoba közepébe kártya tétetik, melyet külön-ben máskor viztatorának használnak, a kártyára egy szál gyertyát akasztanak, s miután ez meg-történt, a menyasszony a kártya mellé kiáll. Ek-kor annak legyen az leány vagy legény, ki a kár-tyába pénzt dob, a menyasszonynyal joga van a kártya körül „nimetezni” mindaddig, míg valaki a megelőzőnél több pénzt nem dob a kártyába, ha ez megtörtént, akkor a magasabbat fizető járja tovább a gyertyást. Ez nem valami szép szokás, mert meg-esik gyakran, hogy a menyasszony három órát is tánczol egy folytában, s így nem ritka eset, misze-rint a menyasszonyt ajultán viszik el, de csak Fel-volálban. A nász népe Solyom Sándort bízta meg a rendezéssel, s tisztéből kifolyólag „Hopp wal-czert” rendelt a cigányoknak s el is énekelte nekik:

„Oh du lider augusztus
Ide fűss;
Szeptember, október,
Hopp walczer, hopp, hopp!”

Keresztély György Jánosnak ez nem tetszett, hanem azt mondta Solyom Sándornak, hogy olyan nótát huzasson, mit minden ember tud, s hogy aka-ratának nagyobb kifejezést adjon, a rendezőt po-fon ütötte. A gyöngyfialság — 20—30 — a sze-gény Solyom Sándorra rohant s minden ok nélkül kezdette „kujakolni”, Sipos András pedig egy asztal-lábal úgy ütötte föbe, hogy félholtan szál-lították Márton János házához.

A történelem megemlékszik arról, hogy Felvo-lól lakosainak nagy része orosz eredetű, mi tel-jes hitelt érdemel, mert ezen nép jelleme egészen elüt a székelytől, a kir. törvényszéki iratára ta-nuságot tesz arról, hogy ha Felvolálban vereke-dés fordul elő, reudesen egyre támad az egész ifju-ság s azt a szerencsétlent halálra verik a nélkül, hogy okát tudnák adni, a mi bizony bátorságra nem, csak gyáva legénykedésre mutat. A tiszta székely faj jelleme egész más, nagyobb dicsőségnek tartja nálánál erősebbel szállni szembe, s ellen-felével szemben bizonyos lovagiasságot tanusít. Példa gyanánt felemlítjük azt, hogy az 1873-ik évben két szentléleki legény tánc közben össze-szólalkozott, állítván, hogy ha törvény elé nem kerülnek, csináljanak uri verekedést, egymást ki-hitták nyomban „hunczut”-ra. Fegyverül botokat használtak s egymást jól elpántolták; az ügy já-rásbíróság elé került, hol mindketten kijelentet-ték, miszerint nem kívánnak „törvényes eljárást”, hunczutra verekedtek, a sértésbe már előre bele voltak egyezve, azonban a „hunczut”-ért mind kettő egy-egy havi fogházat kapott.

De térjünk a dologra. A nemes ifjúság muszka módjára Tamás János házára rontott, ajtóját be-

nemesak a pogányt, de a mostani aranyifjúságot is elragadja és vallásossá teszi, — különösen, ha a tisztelendő asszony nyelve nem botlik a Kukliné predikációjába.

Ilyennek képzelem én köz- és magánéletünk vázlatos képét a távol jövőben, ha majd egy-kor a nők egyenjogúsága minden téren érvényre jut. Sok minden megváltozik és másképen néz ki, mint most — talán a fillérestélyek is. — Akkor ugyanis a szemérmes, a leigázott férfi nemzetség fog a szögletben harisnyát költögetni s egy-egy titkos pillantást vetni a hölgy-gavallérakra. —

Szöke Pisták helyett pedig Barna Eufrozinának pengetik a hürt és huzzák azt a nótát, a mitől az emberek a lábaikat kapkodják. Az én helyemről t. i. a felolvasó-asztalról nem szólok; mert arra már rávetette sugarait a jövődő napfénye, — megsütvén rajta »a paprikás csirkét.«

De tisztelt hallgatóim! Ha minden megváltozik is, két dolog nem változik meg. Egyik a papucs és süveg közötti küzdelem a hatalom felett, a másik a férfiakigonoszsága, mely őket arra ösz-tönzi, hogy a nőket minduntalan csipkedjék s aztán ártatlan pofát vágva tovább oldalogjanak, mint én most.

Szabó Pista.

törték, Solyom Sándor életére szomjuztak, de szerencsére ott volt Bajosi János, ki kolozsális természetével az ajtó elé állt, s a csöcseléklet Solyom Sándorra nem eresztette, de drágán lakolt meg érte, mert egyik legény, név szerint Kerekes József úgy döfte mellbe bicsokjával, hogy tüdőjén is 3 cm-ter mély seb támadt, egyik jó madár, Kerekes András, pedig hüvelykujját rágta össze.

Fenn elősorolt cselekményekért ártak ma a vádlottak-padján: Sipos András, Kerekes József, Kerekes János, Kerekes András, Dézsi András és Keresztély György János, a többi szép reményű ifjuság csak azért nem került a törvényszék elé, mert nekik hely nem jutott arra, hogy ők is ülhessenek.

Említett vádlottak, büntetésüket részint két év, egy év, vagy 6-6 havi börtönben kapták ki; vala mennyien felebeztek, úgy dr. Kovács Gyula kir. ügyész is.

Pixidarius.

A közönség köréből.*

Martonfalva, 1889. nov. 30.

Tekintetes Szerkesztő ur;

Ha a szarvasmarháknak a szája fáj, egész falukat bezárnak, nem vihet ki és be takarmányt az ember. Nálunk a skarlátos difteritisz szedi áldozatait és „muzsikálnak, járják a bolondját“ a főbíró engedelmével. Már két gyermek meghalt s mintegy 20 fekszik és a csoportosulás mégis meg van engedve.

Valóban olyan állapot, a milyen csak nálunk lehet! Daczára, hogy már 2-3 hete, hogy uralg a vész: a járási orvos még nem járt itt, meglehet, hogy még nem is értesítették. Tisztelettel kérem, kegyeskedjék ijesztő helyzetünkre az illetékes hatóság figyelmét felhívni.

N.

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti.

Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 3497. közig.
1889.

Hirdetmény.

Az iparhatósági bizottsági tagok megválasztására határnapul 1889. évi december hó 9-ike tűzvetni ki; arról értesítettnek az érdekelt választójogosult urak és a megjelenésre felkértek. Kezdetét veszi d. e. 9 órakor, vége d. u. 4 órakor.

K.-Vásárhely, 1889. november 30,

A tanács.

Sz. 5708.
1889.

Pályázati hirdetmény.

Osdola és Kézdi-Martonos községekből alakított körjegyzői csoportban a **körjegyzői állomás** lemondás folytán üresedésbe jövén, annak helyettesítés útján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom azokat, kik ezen állomás elnyeréséért pályázni akarnak, mikép az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a és 1886. évi XXII. t.-cz. 74. §-ban előirt kellékeket igazoló pályázati kérelmüket felszerelve eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi előéletüket is igazoló okmányokkal hozzám f. évi december hó 81-ig adják be.

K.-Vásárhely, 1889. november 30. án.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felel meg leginkább betegségnek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát“ című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálalíratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszonatlan pénzkiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető háziaszer megkezdés gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát“ című kis iratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézet Lipcsében ingyen megküldi.

Máriazell gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védleget.

Utolérhetlen hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, dübös lehellet, savanyú felbőgés, szél rekedés, (Kolikák) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos éhgyomrosodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görcsöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s itallal turterhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a belférgeket, s gyógyít lép, vese, máj és aranyeres bántalmait. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. keltos üveg 70 Kr. Kézdi-Vásárhelyi raktár: Brády Károly, gyógyszerész (Mórvá országnak).

A Kéményselelés és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásúnak bizonyult labdacscok is, sokféle kepen hamisítanak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre a Brády Károly, Kémszéri gyógyszerész név alá írására, melyek minden ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 ft. Egy doboz eredeti dobozon lithatok. — Egy doboz után, 1 tekercs 1 ft. 20 Kr., 2 tekercs 2 ft. 20 Kr., 3 tekercs 3 ft. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacscok nem titkos szerek, a gyógyító anyaguknak összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazell gyomrocseppek és Máriazell labdacscok kaphatók

Kapható: Kézdi-Vásárhelytől Kovács Ferencz gyógyszerárban; Tusnádon (fürdő) Dobay Sándor gyógyszerésznél.

Sz. 3696. k ig.
1889.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város tanácsának tanácsulása 573. pontja alatt hozott határozata alapján közhírré teszem, hogy a tanács részére 1890-ik évi január 1-től 1891. január 1-ig szükséges irodai szerek és piaci közvilágításához szükséges gáz beszerzése december hó 10-én d. e. 10 órakor a gazdatanácsosi irodába nyilvános árlejtésen haszonbérbe fog adadni.

dába nyilvános árlejtésen haszonbérbe fog adadni.

A feltételek a gazdatanácsosi irodába hivatalos órák alatt betekintheők.

Kézdi-Vásárhelytől, 1889. nov. 24-én.

2-3

Bartók Károly,
polgármester.

Sz. 3678. közig.
1889.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város tanácsának e hó 22-én tartott ülése 371. pont alatti határozata alapján közhírré teszem, hogy az 1890-ik január 1-től 1890. évi december hó 31-ig a város vámszedési joga folyó évi december hó 15., 22. és 29-ik napján a gazdatanácsosi irodába d. u. 2 órától kezdve, nyilvános árverésen bérbeadatik. A kiküldési ár 8000 ft., az árverezési feltételek a főjegyzői irodában hivatalos órák alatt megtekintheők.

K.-Vásárhely, 1889, november 24-én.

3-3

Bartók Károly,
polgármester.

Richter-féle Horgony-Epítőkö-Szekerények

a legjobb és legolcsóbb ajándékok maradnak, három éven felüli gyermekek számára. Legolcsóbbak azért, mert azoknak színes kövei majdnem elpusztíthatatlanok, úgy hogy a gyermekek évekig játszhatnak velük. Minden valódi Építőkö-Szekerény pompás mintafüzeteket tartalmaz és későbbben kiegészítő-szekerény által rendszeresen megnagyobbítható. Ára: 40 kr., 70 kr., 85 kr., 1 ft., 10 ft. és feljebb. Óvakodjanak értéktelen utánzatoktól és csakis „veres Horgony“ gyári-jeggyel ellátott szekrény fogadtassék el. A ki Építőkö-Szekerényt szándékozik venni, az olvassa el előbb „A gyermek legkedveltebb játéka“ című pompás színezett könyvet, melyet ingyen küld meg: Richter F. Ad. és társa, Bécs, I. Nibelungengasse 4.

„RÉPÁTI“

ÉGVÉNYES-SAVANYUVIZ

a monarchia legszénsavdusabb és legtisztább égvényes savanyuvizei közé tartozik.

Orvosi tekintélyek nyilatkozata szerint kitűnő sikerrel használtatik: a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgyszervek bántalmainál stb. Ezen betegségek ellen a „répáti“ savanyuviz a legkellemesebb s egyszersmind a leghathatósabb gyógyító szer.

Gazdag szénsav tartalmánál fogva, mint élvezeti viz, igen kellemes ízzel bír. Borral elegyítve, pompás üdítő ital, savanyubb borokhoz használva páratlan.

A töltés egy legkötényebb töltő-készülékkel eszközöltetvén, a palackba töltött viz a forrás vizével vegytartalmilag teljesen azonos marad.

A „répáti“ savanyuviz mindig friss töltésben és valódi minőségben kapható raktáron:

Kézdi-Vásárhelytől: Kupán József, Sepsi-Szentgyörgyön: Séra István, Uzonban: Khon Dániel uraknál.

A „répáti“ savanyuviz kútkelölése:

György József

Kászon-Impéren, (Csikmegye.)

3-30

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytől.